

7. RODINNÁ ANAMNÉZA

Otázky lékaře a odpovědi pacienta

Rodinná anamnéza (*Text 1*)

Student medicíny a pacientka v nemocnici (*Dialog 1*)

Lékař a pacient v ordinaci (*Dialog 2*)

Lékař a pan Kolmánek (*Poslech*)

Kazuistika

Test

Gramatika: Deklinace základních číslovek

Audio 7_1

Otázky lékaře a odpovědi pacienta

07_01_1

Žijí vaši rodiče?

Ano, žijí.

Ne, oba už zemřeli. Matka zemřela před osmi lety a otec před dvěma roky.

07_01_2

Jsou vaši rodiče zdraví?

Ano, jsou oba v pořádku.

07_01_3

Je váš otec zdravý? Je vaše matka zdravá?

Matka je zdravá, ale otec se léčí s cukrovkou.

Matka je po operaci srdce. Má problémy s vysokým tlakem.

Otec má nějaké cévní potíže. Otékají mu nohy a špatně chodí.

07_01_4

Na jaké operaci byla vaše matka?

Byla na operaci slepého střeva.

07_01_5

Na co zemřel váš otec? Na co zemřela vaše matka?

Nevím přesně. Myslím, že otec měl rakovinu, ale nevím, čeho. Nestýkali jsme se.

Otec zemřel na selhání ledvin, když mu bylo 66. Měl jenom jednu ledvinu.

Matka zemřela na nějaké poporodní komplikace.

07_01_6

Máte nějaké sourozence?

Mám jednoho bratra a jednu sestru.

Ne, nemám žádné sourozence.

07_01_7

Jsou vaši sourozenci zdraví? Ano, jsou zdraví.

Je váš bratr zdravý?

Bratr má problémy se žlučníkem, ale nevím, co přesně. Něco na to bere.

Je vaše sestra zdravá?

Sestra trpí silnými migrénami, léčí se na neurologii.

07_01_8

Na co zemřela vaše sestra? Kolik jí bylo roků?

Sestra měla Downův syndrom. Zemřela, když jí bylo 28.

Na co zemřel váš bratr? Kolik mu bylo let?

Bratr se zabil v horách, to mu bylo 42.

07_01_9

Máte děti? Kolik dětí máte?

Mám dvě děti, syna a dceru.

07_01_10**Kolik let je synovi / dceři?**

Synovi je 27 roků a dceři je 31.

07_01_11**Je syn zdravý? Je dcera zdravá? Jsou zdraví?****Léčí se s nějakou chorobou?**

Syn se od dětství léčí na alergologii, má celiakii.

Dcera má nadváhu a léčí se s cukrovkou druhého typu.

Mladší dcera byla před půl rokem na operaci slepého střeva.

07_01_12**Máte v rodině nějaké nemoci jako vysoký krevní tlak, cukrovka, srdeční nemoci, rakovina, cévní mozková příhoda?**

Nejmladší sestra se léčí se srdcem. Už měla jednu infarkt.

Myslím, že ne, ale vzpomínám si, že pradědeček zemřel na tuberkulózu.

07_01_13**Vyskytuje se ve vaší rodině cévní onemocnění, psychiatrické onemocnění?**

Teta má schizofrenii. Byla už několikrát hospitalizovaná, zrovna teď je zase v nemocnici.

Bratr se jednou pokusil spáchat sebevraždu.

07_01_14**Žijí vaši prarodiče?**

Matčiny rodiče žijí, otcovi zemřeli, děda v 74 letech, babička v 59 letech.

07_01_15**Léčí se s něčím?**

Moje babička z matčiny strany má osteoporózu, bere nějaké léky.

Dědeček špatně chodí, nedávno byl na operaci kyčelního kloubu.

07_01_16**Na co zemřela vaše babička? Na co zemřel váš dědeček?**

Babička zemřela na mozkovou mrtvici. Dědeček měl autonehodu a v nemocnici zemřel na zápal plic.

Přečtěte si [Otázky lékaře a odpovědi pacienta](#). Doplňte do dialogů otázku lékaře.

Dialog 1

? **Žijí vaši rodiče?**

Ne, matka zemřela na rakovinu a otec je také po smrti.

? **Na co zemřel?**

Měl autonehodu a zemřel na zranění.

? **Máte sourozence?**

Ano, mám jednoho bratra a jednu sestru.

? **Jsou zdraví?**

Bratr je zdravý, ale sestra chodí na chemoterapii, má rakovinu prsu.

Dialog 2

? **Máte nějaké sourozence?**

Sestru a bratra, ale bratr už nežije.

? **Na co zemřel váš bratr?**

Byl na operaci kyčelního kloubu a zemřel na pooperační komplikace.

? **Kolik mu bylo?**

61 let.

Dialog 3

? **Máte děti?**

Ano, mám tři děti. Dva syny a nejmladší je dcera.

? **A jsou zdravé?**

Dcera a starší syn jsou v pořádku, ale mladší syn se léčí s alergií.

? **Na co je alergický?**

Na prach.

Dialog 4

? **Máte v rodině nějaké nemoci jako vysoký krevní tlak, cukrovka, srdeční nemoci nebo rakovina?**

Tatínek má cukrovku a vzpomínám si, že pradědeček zemřel na tuberkulózu.

? **Vyskytuje se ve vaší rodině cévní onemocnění, psychiatrické onemocnění?**

Psychiatrické onemocnění? Počkejte, teta z otcovy strany trpěla depresemi.

? **Léčí se někdo z rodiny s něčím?**

Babička se léčí s Parkinsonovou chorobou.

Spojte sloupce.

Beru léky	hlava.	Beru léky na srdce
Zemřela	rakovinu.	Zemřela na cévní mozkovou příhodu.
Pacient se léčí s	plynem.	Pacient se léčí s vysokým tlakem.
Ta paní se otrávila	na diabetologii.	Ta paní se otrávila plynem.
Musím přestat	sebevraždu.	Musím přestat s kouřením.
Táta se léčí	na srdce.	Táta se léčí na diabetologii / alergologii.
Chodím se synem	na cévní mozkovou příhodu.	Chodím se synem na diabetologii / alergologii.
Babička měla	s kouřením.	Babička měla rakovinu.
Točí se mi	vysokým tlakem.	Točí se mi hlava.
Sestra se pokusila o	na alergologii.	Sestra se pokusila o sebevraždu.

Doplňte předmět ke slovesům ve správném tvaru. V některých větách je více možností.

rakovina prsu	tuberkulóza	Parkinsonova choroba	kouřit
bolest	sebevražda	alergologie	

Matka zemřela na tuberkulózu/rakovinu prsu/ Parkinsonovu chorobu.
 Moje sestra se léčí s rakovinou prsu/tuberkulózou/Parkinsonovou chorobou.
 Švagr dostal Parkinsonovu chorobu/tuberkulózu.
 Náš syn bere léky na bolest/tuberkulózu.
 Dcera musí chodit na alergologii.
 Jeho příbuzná spáchala sebevraždu.
 Pacient přestal minulý rok kouřit.

Napište otázky. (Space for writing!)

Jak se lékař ptá pacienta, když potřebuje informace o **rodičích** pacienta:

- 1) Žijí? Žijí vaši rodiče?
- 2) Zdraví? Jsou vaši rodiče zdraví?
- 3) Léky? Berou rodiče nějaké léky?
- 4) Jejich věk, jestliže zemřeli. Kolik roků bylo matce/otci, když zemřel/a?
- 5) Příčina smrti. Na co zemřel/a váš otec/matka?

Jak se lékař ptá pacienta, když potřebuje informace o **sourozencích** pacienta:

- 1) Žijí? Žije váš bratr? Žije vaše sestra?
- 2) Zdraví? Je váš bratr zdravý? Je vaše sestra zdravá?
- 3) Léky? Bere váš bratr nějaké léky? Bere vaše sestra nějaké léky?
- 4) Jejich věk, jestliže zemřeli. Kolik roků bylo bratrovi, když zemřel? Kolik roků bylo sestře, když zemřela?
- 5) Příčina smrti. Na co zemřel váš bratr? Na co zemřela vaše sestra?

Jak se lékař ptá pacienta, když potřebuje informace o **dětech** pacienta:

- 1) Věk? Kolik roků je vašemu synovi? Kolik roků je vaší dceři?
- 2) Zdraví? Je váš syn zdravý? Je vaše dcera zdravá?
- 3) Léky? Bere váš syn nějaké léky? Bere vaše dcera nějaké léky?

Audio 07_02

Rodinná anamnéza

Pokud se lékař při odebrání anamnézy ptá přímo pacienta, mluvíme o anamnéze přímé. Někdy není možné hovořit přímo s pacientem, lékař se ptá příbuzných nebo jiných osob a v tom případě se jedná o anamnézu nepřímou.

Lékař se snaží o získání důvěry pacienta, nespěchá a nezapomíná zajistit nemocnému soukromí k rozhovoru.

Lékař se ptá na zdravotní stav rodičů, popřípadě prarodičů, sourozenců a dětí, vždy záleží na věku pacienta. Jestliže někdo z těchto příbuzných zemřel, lékař zjišťuje, v kolika letech a jaká byla příčina úmrtí, kolik mu bylo, když se nemoc objevila. Zajímá se především o nemoci s častějším rodinným výskytem: cukrovku, obezitu, vysoký krevní tlak, infarkt myokardu, cévní mozkovou příhodu a nádorové onemocnění. Když zapisuje údaje, používá slova a formulace nemocného.

Přečtěte si text a odpovězte.

S kým mluví lékař při přímé anamnéze? **S pacientem**

Koho se ptá lékař během odebrání nepřímé anamnézy? **Jiných osob**

O co se snaží lékař během rozhovoru? **O získání důvěry**

Na co se lékař ptá? **Na zdravotní stav rodičů, prarodičů, sourozenců a dětí.**

Audio 07_03 Dialog 1

V nemocnici**Student medicíny, pacientka (paní Štefková, 42 let)**

Student: Dobrý den paní Štefková. Já jsem Stuart Hopkinson a jsem student medicíny. Můžu se vás zeptat na vaši rodinu?

Pacientka: Dobrý den. Ano, samozřejmě.

Student: Paní Štefková, žijí vaši rodiče?

Pacientka: Ano, oba žijí.

Student: A co váš otec, je zdravý? Neléčí se s něčím?

Pacientka: Ne, tatínek je v pořádku, nemá žádné problémy. Víte, on je aktivní sportovec.

Student: A maminka?

Pacientka: Maminka si často stěžuje, že se jí točí hlava. Má vysoký tlak.

Student: Aha. A bere nějaké léky?

Pacientka: Ano, něco na to bere.

Student: Paní Štefková, máte ještě prarodiče?

Pacientka: No, oba tatínkovi rodiče ještě žijí, už je jim přes 80, to víte, hůř se jim chodí, berou léky na tlak, ale jinak jsou celkem zdraví.

Student: A maminčini rodiče?

Pacientka: Maminčina maminka žije, ale její muž, můj děda, už zemřel.

Student: Kolik mu bylo, když zemřel?

Pacientka: Počkejte, to bylo před šesti roky, to mu bylo 74.

Student: A na co zemřel?

Pacientka: No on se léčil se srdcem, pořád chodil po doktorech a nakonec dostal infarkt.

1. Přečtěte si rozhovor a následující tvrzení označte jako pravdivá (P) nebo nepravdivá (N).

- 1) Pacientčin otec žije, ale matka zemřela. **N**
- 2) Matka se léčí s hypertenzí. **P**
- 3) Prarodiče z otcovy strany žijí. **P**
- 4) Matka pacientčiny matky zemřela. **N**
- 5) Otec pacientčiny matky zemřel na srdeční onemocnění. **P**

2. Dokončete otázky lékaře.

Žijí vaši ----- ? **rodiče**

Bere vaše maminka nějaké ----- ? **léky**

Žijí ještě vaši ----- ? **prarodiče**

Kolik bylo dědečkovi, když ----- ? **zemřel**

Audio 07_04 Dialog 2**V ordinaci****Lékař, pacient (pan Mikeš, 78 roků)**

Lékař: Pane Mikeši, kolik let bylo vašim rodičům, když zemřeli?

Pacient: Maminka umřela mladá, to jsem byl ještě kluk. Bylo jí 36 let. Otrávil se plynem.

Lékař: Byla to nešťastná náhoda nebo sebevražda?

Pacient: Sebevražda. Spáchala sebevraždu.

Lékař: A co váš otec?

Pacient: Táta umřel, když mu bylo 62. Měl rakovinu.

Lékař: Rakovinu čeho?

Pacient: Plic. Rakovinu plic, on totiž hodně kouřil a nechtěl s tím přestat.

Lékař: A máte nějaké sourozence?

Pacient: Mám jednoho bratra, mladšího, je mu 72.

Lékař: A je zdravý? Nebo se s něčím léčí?

Pacient: Ten se léčí už od střední školy, víte, ta mámina smrt se na něm podepsala. Bere něco na hlavu.

Lékař: Myslíte, že se léčí s nějakým psychiatrickým-duševním- onemocněním?

Pacient: Ano, určitě.

Přečtěte si rozhovor a následující tvrzení označte jako pravdivá (P) nebo nepravdivá (N).

Panu Mikešovi zemřela matka, když mu bylo 36 let. **N**

Otec zemřel na rakovinu plic. **P**

Otec byl kuřák. **P**

Pan Mikeš je mladší než jeho bratr. **N**

Bratr pana Mikeše se léčí na psychiatrii. **P**

Audio 08_05**Poslech****V ordinaci**

Lékař a pacient (pan Kolmánek, 41 let)

Lékař: Pane Kolmánku, žijí vaši rodiče?

Pacient: Ano, otec i matka žijou.

Lékař: A je vaše matka zdravá?

Pacient: Ano, je. Ale otec má cukrovku. Musí si píchat inzulín.

Lékař: A kolik mu bylo, když se začal léčit?

Pacient: No to já nevím přesně, je to asi deset let, to znamená, že mu bylo už přes padesát, myslím tak 54. A počkejte, teď jsem si vzpomněl, matka byla před třemi roky na operaci. Matce je teď 61 let.

Lékař: A s čím byla na operaci?

Pacient: To byla nějaká gynekologická operace, ale teď už je určitě v pořádku, na nic si nestěžuje.

Lékař: Pane Kolmánku, máte děti?

Pacient: Ano, mám syna a dceru. Syn je alergik.

Lékař: Na co má alergii?

Pacient: Na lepek. Má celiakii.

Lékař: Jak dlouho?

Pacient: Od čtyř let. Teď mu bude 18. Ale dcera je naštěstí zdravá, ta je mladší, je jí 16.

Poslouchejte rozhovor a dokončete věty. Doplnujte vždy buď jedno slovo, nebo číslo.

Otec a matka pacienta _____ . žijou/žijí

Otec se léčí s _____ . cukrovkou

Otec se začal léčit, když mu bylo _____ . asi 54

Matka byla před _____ třemi roky na _____ gynekologické operaci.

Syn má alergii na _____ . lepek

Syn se léčí od _____ . 4 let

Synovi bude _____ 18 roků a dceři je _____ 16.

Kazuistika

- pacientka Hanáková Lucie, r.č. 3912310421, bytem, telefon 777212495, pojišťovna 211
- byla přijata na interní kliniku dne 13. 2. 2014 v 18:00
- pro bolest břicha v pravém podžebří

- hospitalizace první

Příbuzní: manžel Jaroslav, bytem dtto

RA: otec zemřel po válce na TBC v 36 letech

matka zemřela v 69 letech na cévní mozkovou příhodu, léčila se pro hypertenzi

dva bratři – jeden žije, 73 let, léčí se pro chronickou ischemickou chorobu srdeční, druhý zemřel při autonehodě

2 děti, 48 a 51 let, zdravé

Přečtěte si kazuistiku a zodpovězte následující otázky.

1. Kam byla přijata paní Hanáková?
2. Proč ji přijali na oddělení?
3. Kolikrát byla hospitalizovaná?
4. Je vdaná? Žije její manžel?
5. Vyskytují se v její rodině nějaká vážná onemocnění?
6. Žijí její rodiče?
7. Má sourozence? Žijí?
8. Léčí se její sourozenci s něčím?
9. Má děti? Jsou zdravé?

Test

1. Doplňte otázky lékaře k odpovědím pacienta.

_____? Na co zemřela vaše matka?

Matka zemřela na rakovinu prsu.

_____? Máte nějaké sourozence?/Kolik máte sourozenců?

Mám jednoho bratra a dvě sestry.

_____? Byly/Jsou/vyskytují se ve vaší rodině nějaké vážné nemoci?

Můj tatínek se léčí se srdcem. A vzpomínám si, že dědeček měl cukrovku.

_____? Jsou vaše děti zdravé?

Dcera je zdravá a syn se léčí s alergií.

_____? Kolik let je vašim dětem?/Kolik je jim let?

Dceři je osm a synovi dvanáct.

2. Doplňte chybějící slova podle kontextu.

Jaké nemoci se _____ ve vaší rodině? vyskytují

Tatínkovi _____ nohy a špatně chodí. otékají

Teta _____ minulý rok na selhání ledvin. zemřela

Medici se učí _____ anamnézu. odebírat

Pacientka _____ od mládí silnými migrénami. trpí

3. Spojte části vět.

A. Bratr se pokusil	1. na prach.	A4
B. Léčí se	2. na infarkt.	B5
C. Zemřel před rokem	3. na operaci.	C2
D. Příští měsíc měsíc půjdu	4. o sebevraždu.	D3
E. Dcera je alergická	5. s Crohnovou chorobou.	E1

GRAMATIKA

Deklinace základních číslovek

Začal se léčit před třemi lety. Má alergii na pyl od čtyř let. Začal brát léky na hypertenzi před dvěma lety. Zemřel před pěti lety. Od patnácti let se léčí s diabetem. Zemřel ve 20 letech.

Nom	dva (M), dvě (F, N)	tři	čtyři	pět
Gen	dvou	tří	čtyř	pěti
Dat	dvěma	třem	čtyřem	pěti
Acc	dva / dvě	třu	čtyři	pět
Lok	o dvou	o třech	o čtyřech	o pěti
Instr	dvěma	třemi	čtyřmi	pěti

Více o skloňování číslovek viz [zde](#) **GG 17.1**.

Cvičení

Napište správné tvary číslovek.

1)

Začal/a se léčit před 2 **dvěma** lety, 3 **třemi** lety, 4 **čtyřmi** lety, 10 **deseti** lety, 1 **jedním** rokem.

Zemřel v 17 **sedmnácti** letech, 29 **dvaceti devíti** letech, 62 **šedesáti dvou** letech, v 53 **padesáti třech** letech, 71 **sedmdesáti jednom** roce.

2)

Ordinace je otevřená od 7 do 12. **sedmi**, **dvanácti**

Polední pauza je od 13 do 14. **třinácti**, **čtrnácti**

Léčil se od 3 do 6 let. **tří**, **šesti**

Léčila se od 2 do 5 let. **dvou**, **pěti**

Léčila se od 1 roku do 4 let. **jednoho**, **čtyř**